

Juurihoitoa ei kannata pelätä

Päivitetty 25.10.2022

Juurihoitoa eli hampaan tulehtuneen ytimen ja juurikanavan hoitoa tarvitsee noin joka 4. suomalainen aikuinen. Juurihoidolla hammas voidaan pelastaa – joka on yleensä parempi vaihtoehto kuin hampaan poisto – ja samalla estää bakteerien leviäminen, joskus jopa yhdellä hoitokerralla.

Tavallisin syy juurihoidolle on hampaan reikiintyminen (hammaskaries). Tiesithän, että kun hakeudut hammaslääkəriin ajoissa, jopa syvätkin reiät voidaan hoitaa jo ennen juurihoidon tarvetta!

Muita syitä juurihoitoon voivat olla esimerkiksi hampaan hiushalkeama tai lohkeaminen, hampaaseen osunut isku tai hampaan kuluminen.

Hampaan oireilu

Joskus hammas oireilee, vaikkei siinä päällepäin näyttäisikään olevan mitään vikaa.

Juurihoidon tarpeeseen saattaa viitata sykkivä kipu tai särky, joka saattaa herättää myös öisin. Hammas voi reagoida myös lämpötilaan – erityisesti kylmään – tai se voi olla arka pureskeltaessa tai kun sitä koputtaa.

Joskus voi olla, ettei kivun paikkaa osaa edes sanoa tai kipu voi heijastua muualle elimistöön: ylä- tai alaleukaan, korvaan, ohimon tai silmän alueelle tai jopa niskaan. Kipu on kuitenkin sen verran häiritsevää, että yleensä sen taltuttamiseen joutuu käyttämään särkylääkettä.

Tutkimukset

Jos todetaan, että juurihoito on tarpeen, hammaslääkəri käy läpi potilaan esitiedot ja tutkii potilaan hampaat. Lisäksi otetaan röntgenkuva. Röntgenkuva voidaan ottaa myös raskaana olevalta.

Juurihoitoa ei kannata pelätä

Juurihoidolla on turhaan huono maine: nykyään toimenpide voidaan tehdä kivuttomasti puudutuksessa jopa yhdellä tai (tavallisimmin) 2–3 hoitokäynnillä.

Jos hammas on hoitokäynnin jälkeen muutaman päivän arka tai hellä, ei pidä säikähtää. Kyseessä on elimistön normaali puolustusreaktio, joka menee itsestään ohi.

Juurihoito on osa koko hampaiston hoitoa

Päätökseen siitä, tehdäänkö hampaaseen juurihoito, vaikuttavat hampaan itsensä lisäksi koko suun tilanne, potilaan hampaiden omahoito ja yleisterveys. Lisäksi siihen vaikuttavat potilaan toiveet ja odotukset.

Juurihoito pyritään tekemään osana koko hampaiston hoitoa. Oireilevalle hampaalle annetaan toki ensiapu, jonka jälkeen tehdään koko hampaiston hoitosuunnitelma.

Mitä juurihoidossa tehdään?

Juurihoidossa hampaan juurikanavat puhdistetaan, desinfioidaan ja täytetään niin, etteivät bakteerit pääse pesiytymään niihin.

Jos hampaan juurihoitoa ei tehdä kerralla valmiiksi ja juurikanavaan laitetaan hoitokäyntien välillä lääkitys, on tärkeää, että väliaikainen täyte pysyy paikallaan. Jos

se irtoaa, täytyy ottaa yhteyttä hoidon tehneeseen hammaslääkäriin, jotta vältetään juurikanavan infektoitumiselta uudelleen.

Kun juurihoito on saatu valmiiksi, paikataan hammas tai siihen tehdään kruunu.

Juurihoidetun hampaan ennuste on hyvä: hammas toimii ja kestää yhtä hyvin kuin esimerkiksi yksittäinen implantti.

Hampaan poisto

Hampaan poistoa harkitaan yleensä silloin, jos potilaan yleiskunto on huono, hän kieltäytyy juurihoidosta, juurihoitoa ei jostakin syystä voida tehdä (esim. pelko, vaikeus avata suu tai herkkä oksennusrefleksi) tai kyseinen hammas on huonossa kunnossa.

Ensisijaisesti hammas pyritään aina säilyttämään, jos se vain suinkin on mahdollista. Ennen kuin hammas poistetaan, tulee miettiä myös sitä, onko poistettava hammas tarpeen korvata ja jos on, miten se korvataan.

Seuranta vuoden kuluttua

Juurihoidetun hampaan 1. seurantakäynti tehdään viimeistään vuoden kuluttua juurihoidosta. Juurihoito on onnistunut, kun hammas on oireeton, hampaan alueella ei ole turvotusta tai muuta tulehdukseen viittaavaa, hampaalla voi purra ja röntgenkuvassa juuren kärjen alue näyttää terveeltä.

Juurihoito lukujen valossa

Kahdella kolmesta hampaallisesta suomalaisesta aikuisesta on vähintään yksi juurihoidettu hammas. Niitä on vähän enemmän naisilla kuin miehillä. Suomalaisten hampaattomuus vähenee nopeasti, mutta toistaiseksi ei tiedetä,

lisääntykö juurihoitojen määrä, kun hampaallisen väestön määrä lisääntyy ja väestö ikääntyy.

Lisätietoa aiheesta

Paras tapa ehkäistä juurihoitoa on hyvä hampaiden hoito ja säännölliset hammas-tarkastukset: ks. Käypä hoito -potilas-versio [Hyvä suunterveys on osa terveyttä!](#)

Terveyskirjaston tietokanta [Terve suu](#) on käytännönläheinen opas suun terveydenhoitoon.

Suomen Hammaslääkäriliiton kampanja [I love suu](#) puhuu suunterveydestä.

Tekijät

Potilasversion tekstin on Lääkäriseura Duodecimin [Käypä hoito -suosituksen](#) pohjalta päivittänyt potilaiden osallisuutta tukeva toimittaja **Kirsi Tarnanen**.

Sen sisällön ovat tarkistaneet Käypä hoito -suositustyöryhmän puheenjohtaja, erikoishammaslääkäri, kariologian ja endodontian professori, tutkimusjohtaja **Leo Tjäderhane** Helsingin ja Oulun yliopistosta ja HUS:sta sekä Käypä hoito -toimittaja, erikoishammaslääkäri **Marja Pöllänen** Suomalaisesta Lääkäriseurasta Duodecimista.

Vastuun rajaus

Käypä hoito -suositukset ja Vältä viisaasti -suositukset ovat asiantuntijoiden laatimia yhteenvetoja yksittäisten sairauksien diagnostiikan ja hoidon vaikuttavuudesta. Ne eivät korvaa lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattilaisen omaa arviota yksittäisen potilaan parhaasta mahdollisesta diagnostiikasta, hoidosta ja kuntoutuksesta hoitopäätöksiä tehtäessä.